

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neodělují záporné body.**
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.**
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná.**
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D

4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D

4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena.**
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

Jsi ta nejkrásnější krajina co znám
Lesem tvých vlasů mé prsty bloudí
Jak deset dětí které neví kudy kam
Jsi ta nejkrásnější krajina co znám

Dvě šedomodrá jezera

Tichá jak okna kláštera
Kdo vstoupí tam ten drží půst

A nebezpečná propast úst

Nechybí ani pohoří

Mé srdce touhou uhoří

A oči když jim dovolím

Projdou se tichým údolím

Jsi ta nejkrásnější krajina co znám

(J. Suchý, Nejkrásnější krajina co znám)

1 bod

1 Tvrzení č. 1: Jde o lyrický text.

Tvrzení č. 2: V textu jsou stejným dílem opěvovány povahové vlastnosti ženy i její fyzická krása.

Odovídá alespoň některé z výše uvedených tvrzení výchozímu textu?

- A) ano, obě tato tvrzení
- B) ano, pouze tvrzení č. 1
- C) ano, pouze tvrzení č. 2
- D) ne, žádné z těchto tvrzení

1 bod

2 Která z následujících možností nejlépe vystihuje slovní spojení tučně vyznačené ve výchozím textu?

- A) Toto slovní spojení je nejspíše metaforou očí.
- B) Toto slovní spojení nejspíše označuje oči, a to přímo, nikoli pomocí metafory.
- C) Toto slovní spojení rozhodně není metaforou očí, ale metaforou jiné části těla.
- D) Toto slovní spojení rozhodně označuje jinou část těla než oči, a to přímo, nikoli pomocí metafory.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o verších podtržených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Každý z podtržených veršů je osmislabičný.
- B) Žádný z podtržených veršů není osmislabičný.
- C) Pouze první z podtržených veršů je osmislabičný.
- D) Pouze druhý z podtržených veršů je osmislabičný.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Když Milan zjistil, že firma, v níž je zaměstnán, porušuje zákon, šel si za kamarádem pro radu. Má to ohlásit na policii? Nebo to nechat být? Pavel mu ale řekl: „Pamatuj si: koho chleba jíš, toho píseň zpívej.“

1 bod

4 Které z následujících tvrzení týkajících se výchozího textu je pravdivé?

- A) Pavel použil české ustálené slovní spojení, které vyjadřuje, že člověk má být ke svému zaměstnavateli loajální.
- B) Pavel použil české ustálené slovní spojení, které vyjadřuje, že v některých situacích člověk nesmí být ke svému zaměstnavateli loajální.
- C) Pavel popletl české ustálené slovní spojení *koho vodu piješ, toho dříví štípej* vyjadřující, že člověk má být ke svému zaměstnavateli loajální.
- D) Pavel popletl české ustálené slovní spojení *koho vodu piješ, toho dříví štípej* vyjadřující, že v některých situacích člověk nesmí být ke svému zaměstnavateli loajální.

max. 2 body

5 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
5.1 I když se kněz ocitl v nebezpečné situaci, spovědní tajemství neprozradil.	☐	☐
5.2 V muzeu se nachází i sbírka rozmanitých nástrojů, které se ve středověku používaly při mučení.	☐	☐
5.3 Nový film, který zachycuje Zátopkovy mimořádné běžecké úspěchy, si ihned získal přízeň mnoha diváků.	☐	☐
5.4 Při vyčerpávajícím celodenním výstupu na nejvyšší horu Německa jsem si namohl lýtkové svaly, proto jsem druhý den jen odpočíval.	☐	☐

max. 4 body

6 Přiřadte k jednotlivým větám (6.1–6.4) možnost (A–F), v níž je v odpovídajícím pořadí správně určen první a druhý větný člen zvýrazněný v dané větě.

(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- 6.1 **Z** krbových **kamen** se vyvalil oblak černého **dýmu**. _____
- 6.2 Kamarádi **z dětství** se setkali **na koncertě** rockové kapely. _____
- 6.3 Pandemie **koronaviru** změnila **plánování** letních dovolených. _____
- 6.4 Na konferenci jsme diskutovali **o důsledcích** globálního **oteplování**. _____

- A) předmět – přívlastek neshodný
- B) přívlastek neshodný – předmět
- C) předmět – příslovečné určení místa
- D) příslovečné určení místa – předmět
- E) přívlastek neshodný – příslovečné určení místa
- F) příslovečné určení místa – přívlastek neshodný

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 7–12

TEXT 1

(1) Hlavním cílem vědecko-zábavních center je popularizovat vědu a techniku. V České republice do nich ročně zavítá přibližně 1,7 milionu návštěvníků. Jedním z nejoblíbenějších míst je liberecká iQLANDIA, jejíž brány se otevřely 28. března 2014. V deseti stálých expozicích, které se nacházejí ve dvou čtyřpatrových budovách, je umístěno 400 exponátů.

(2) Nejrozsáhlejší expozice s názvem *Člověk* se zaměřuje na smysly a lidské tělo. Nabízí třeba možnost stát se chirurgem a vyzkoušet si NÁROČNOU OPERACI srdce. Pozornost zde ale budí **především** robot Thespian. Tento unikátní humanoidní robot umí mluvit, sleduje člověka a jeho pohyb, navíc používá i mimiku. Měří 175 centimetrů, od pasu nahoru se umí hýbat, chodit ale neumí. Thespian ovšem není zástupcem UMĚLÉ INTELIGENCE, jeho naprogramované funkce jsou ovládány interaktivním displejem. Návštěvníci tedy sami zvolí, co má dělat či říkat.

(3) Mezi vyhledávané expozice patří také *Kosmo*, část iQLANDIE věnující se vesmíru. Zde je možné například nastoupit do **věrné** kopie přistávacího modulu Sojuz 28, v němž kdysi letěl Vladimír Remek, první československý kosmonaut. Návštěvníci se také mohou projet vesmírným vozítkem Mars Rover. To ale ani **zdaleka** není vše.

(4) Díky interaktivním exponátům se návštěvníci dozvědí, jak rozdílná je gravitace na různých planetách, pochopí střídání měsíčních fází, zjistí, proč je Země v polárních oblastech zploštělá, nebo se mohou zúčastnit pitvy mimozemšťana.

Také ostatní expozice přinášejí **řadu** interaktivních prvků a názorných ukázek, jako jsou optické klamy nebo simulace zemětřesení. Součástí centra jsou i laboratoře, v nichž se můžete věnovat nejrůznějším badatelským projektům. Množství aktivit je zkrátka zárukou, že když se do iQLANDIE po čase vrátíte, objevíte něco nového.

(www.iqlandia.cz; www.radiozurnal.rozhlas.cz, upraveno)

TEXT 2

Sousloví je ustálené spojení dvou nebo více slov, které se používá jako jeden celek s vlastním významem, např. *koupila si spodní prádlo*. Žádnou část sousloví nelze nahradit synonymem, neboť význam slovního spojení by se změnil nebo by vzniklo velmi nezvyklé slovní spojení, např. *koupila si dolní prádlo*.

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
7.1 Libereckou iQLANDII ročně navštíví okolo 1,7 milionu lidí.	☐	☐
7.2 V každé ze dvou budov liberecké iQLANDIE se nachází celkem 400 exponátů.	☐	☐
7.3 V expozici <i>Kosmo</i> se návštěvníci mohou zúčastnit simulace letu do vesmíru včetně přistání v modulu Sojuz 28.	☐	☐
7.4 Robot Thespian je naprogramován tak, že dokáže napodobit mimiku a pohyb každého člověka, který ho pozoruje.	☐	☐

max. 3 body

8 Vypište ze čtvrté části TEXTU 1 tři podstatná jména, která jsou v textu užitá v 6. pádě.

Slova zapište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

1 bod

9 Které z následujících tvrzení o dvou slovních spojeních zapsaných v druhé části TEXTU 1 velkými písmeny je pravdivé?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Pouze slovní spojení *náročná operace* je sousloví.
- B) Pouze slovní spojení *umělá inteligence* je sousloví.
- C) Jak slovní spojení *náročná operace*, tak slovní spojení *umělá inteligence* jsou sousloví.
- D) Ani slovní spojení *náročná operace*, ani slovní spojení *umělá inteligence* nejsou sousloví.

1 bod

10 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 není pravdivé?

- A) Slovo *především* je v textu užito ve významu *obzvláště, zejména*.
- B) Slovo *věrný* je v textu užito ve významu *přesně se s něčím shodující*.
- C) Slovo *zdaleka* je v textu užito ve významu *z velké vzdálenosti*.
- D) Slovo *řada* je v textu užito ve významu *větší počet, větší množství*.

1 bod

11 **Tvrzení č. 1:** Místo chybně užitého tvaru *jejíž* musí být v TEXTU 1 užit tvar *jejichž*: zájmeno totiž odkazuje ke slovu užitému v množném čísle (*míst*).

Tvrzení č. 2: Tvar *nichž* v TEXTU 1 odkazuje ke dvěma podstatným jménům, a to *centra* a *laboratoře*.

Je alespoň některé z výše uvedených tvrzení pravdivé?

(Posuzované tvary zájmen jsou v TEXTU 1 podtrženy.)

- A) ano, obě tato tvrzení
- B) ano, pouze tvrzení č. 1
- C) ano, pouze tvrzení č. 2
- D) ne, žádné z těchto tvrzení

1 bod

12 Které z následujících tvrzení o třetí části TEXTU 1 je pravdivé?

- A) V této části se vyskytuje jedno souvětí a to se skládá ze dvou vět.
- B) V této části se vyskytuje jedno souvětí a to se skládá ze tří vět.
- C) V této části se vyskytují celkem dvě souvětí: každé z nich se skládá ze dvou vět.
- D) V této části se vyskytují celkem dvě souvětí: druhé z nich se skládá ze tří vět.

1 bod

13 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

- A) Příští víkend pojedeme na výlet do jižních Čech.
- B) Příští víkend pojedeme na výlet do Jižních Čech.
- C) Příští výkend pojedeme na výlet do jižních Čech.
- D) Příští výkend pojedeme na výlet do Jižních Čech.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Z dokumentu ***** Centrem dopravního výzkumu vyplývá, že počet zvířat ●●●● osobními auty se oproti loňskému roku snížil.

max. 2 body

14

14.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *zveřejněný*, který patří na první vynechané místo (***) ve výchozím textu.**

14.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *sražený*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●) ve výchozím textu.

(Po doplnění náležitých tvarů slov musí být výchozí text gramaticky správný a smysluplný.)

3 body

15 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Ta prý vždy vede k bezdomovectví, žebrotě a vysoké kriminalitě. Dvakrát týdně jsme také povinně sledovali dokumentární i hrané filmy.

B) Tak jako všechno v domově i věkové rozvrstvení dívek na pokojích mělo přesně daná pravidla. Děvčata nikdy nebyla stejně stará, většinou byl mezi nimi dvouletý až tříletý odstup.

C) Podle pionýrských vedoucích byly tyto snímky jasným svědectvím úpadku kapitalistických států a jejich neodvratného rozpadu.

D) Nijak zvlášť se o nás nezajímali, stejně jako my o ně – tedy alespoň do určitého věku. Ve společenských místnostech a klubovnách se odehrávala většina odpoledních aktivit, jako třeba schůzky pionýrů.

E) Byl to zřejmě záměr – na pokojích se totiž netvořily partičky. Starší dívky se staraly o mladší a vychovatelky měly zase o něco lehčí práci. Se svými vrstevnicemi jsme se potkávaly pouze v klubovnách a ve škole. Ta byla v budově ozdravovny a chodili do ní i kluci, kteří obývali druhé křídlo domova.

F) Během nich jsme se všichni učili, jak rozpoznávat nepřátele a zrádce, nebo se dozvídali o nebezpečných jevech doprovázejících imperialismus, jako je například chudoba.

(A. Mornštajnová, Listopád, upraveno)

15.1 _____

15.2 _____

15.3 _____

15.4 _____

15.5 _____

15.6 _____

16 Vypište z každé z následujících vět (16.1 a 16.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

16.1 Skupiny zahraničních turistů se snad brzy konečně dočkají otevření renesančního zámečku a přilehlé zahrady.

16.2 Časně ráno bývá park v blízkosti našeho domu obvykle plný pejskařů a rekreačních běžců.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17**Perseverance bude mapovat rudou planetu**

30. července 2020

Dnes ve 13:50 našeho času odstartovala raketa *Atlas V*. Diváci mohli start sledovat v přímém přenosu na televizních obrazovkách. Raketa vynesla do vesmíru robotické vozítko Perseverance. Pokud vše půjde podle plánu, příští rok v únoru Perseverance přistane na Marsu a začne shromažďovat údaje o klimatu a geologii rudé planety.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

1 bod**17 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?**

- A) Jde o publicistický text, jehož součástí jsou manipulativní prvky.
- B) Jde o publicistický text, jehož součástí nejsou manipulativní prvky.
- C) Jde o odborný text, jehož součástí je subjektivní názor na start rakety *Atlas V*.
- D) Jde o odborný text, jehož součástí není subjektivní názor na start rakety *Atlas V*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Již od raného dětství jsme s rodiči navštěvovali nejrůznější pamětihodnosti. Přestože jsem sprvu z těchto rodinných výletů příliš nadšený nebyl, postupně jsem si společně strávený čas oblíbil.

A co mně na návštěvách těch nejvýznamnějších starobylých památek tak bavilo? Těšil jsem se na poutavá vyprávění kastelánů, zejména když do svého výkladu vmísily příběhy o tom, jak páni kdysi nemilosrdně zacházeli se svými bezbrannými poddanými. Se zatajeným dechem jsem také poslouchal téměř hororové příběhy o měšťanských domech a jejich bývalých obyvatelích.

Kdybych ale mohl cestovat v čase, určitě bych období středověku vynechal. Těžká práce na poli a špatné hygienické podmínky by mi vážně nevyhovovaly. Jsem rád, že já a moje rodina žijeme v současnosti a o historii si můžeme nechat jen vyprávět.

max. 4 body**18 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je PRAVOPISNĚ SPRÁVNĚ.**

Ohebná slova zapište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–23

(1) Kvůli živému praseti v tombole postavili pořadatelé u pódia ohrádku. Kolem ní postávali lidé. Smáli se a volali: „Hele, to je teda fór!“

František na čuníka chvíli hleděl a pak se otočil na mě: „Bratře Houbaři, říká se sice být ožralý jako prase, ale viděl jsi někdy ožralé prase?“

„Ne,“ odpověděl jsem.

„Můžeme tomu praseti zachránit život,“ pronesl vážně.

(2) Rozhlédl jsem se kolem, protože jsem měl strach, aby nás nikdo neslyšel. Pak jsem sykl: „Jak to chceš, hergot, udělat?“

„Nebudou moct nikomu dát **nemocný** prase. Nebo dokonce prase, který se nehýbe. Potřebuju ale k tomu tvou láhev rumu.“

„To nemyslíš vážně,“ zasmál jsem se, „ty chceš to prase přede všema **lidma** nalejt?“

„Přesně tak!“

„A jak to hodláš provést?“ zeptal jsem se.

„Ty upoutáš jejich pozornost.“

„JAK SI TO PŘEDSTAVUJEŠ? TO MÁM TŘEBA DĚLAT KOTRMELCE?“ ZAJÍMALO MĚ.

(3) „Nikoli, Bratře Houbaři,“ zavrtěl František hlavou, „ty budeš jen stát a usmívat se.“ Pak zmizel v davu. Zanedlouho náměstí zašumělo údivem. Uprostřed stál totiž František s obrovskou cedulí. Nápís na ní byl viditelný i na velkou vzdálenost, přesto jsem si to musel jít přečíst zblízka, abych se ujistil, že mě smysly nešálí. Na ceduli stálo:

*Na tomto místě sním dnes v 18:00
živého chlapa!*

(4) „Co to má jako bejt?“ vyhrknul jsem na Františka. „Slíbil mi, že budu jen stát a usmívat se!“ zanaříkal jsem.

František se pyšně rozhlédl po narůstajícím hloučku zvědavců a pak mi špitl: „Myslíš si snad, že se v tomhle městečku najde dobrovolník, který se nechá sníst? My prostě jen potřebujeme, aby se přesně v šest všichni dívali na tohle místo. Když budeš držet tu ceduli, budeš středem pozornosti a já se mezitím postarám o to prase. A teď mi dej ten rum.“

(P. Šabach, Zvláštní problém Františka S., upraveno)

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
19.1 František má v plánu zachránit život praseti tím, že ho opije rumem Bratra Houbaře.	☐	☐
19.2 Bratru Houbaři se dočasně zhoršil zrak, a tak si nápís na ceduli přečetl později než ostatní lidé na náměstí.	☐	☐
19.3 František je přesvědčen o tom, že se v městečku najde alespoň jeden muž, který bude ochoten nechat se sníst.	☐	☐
19.4 Když se lidé dozvěděli o možnosti vyhrát prase v tombole, mysleli si, že si z nich pořadatelé akce dělají legraci, a proto se cítili dotčeni.	☐	☐

max. 2 body

20

20.1 Vypište ze čtvrté části výchozího textu sloveso, které má dvě předpony.

20.2 Vypište ze čtvrté části výchozího textu podstatné jméno, které má dva kořeny.

Jméno *František* není správným řešením.

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o dvou slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) V kontextu výchozího textu je tvar *nemocný* spisovný a tvar *lidma* nespisovný.
- B) V kontextu výchozího textu je tvar *nemocný* nespisovný a tvar *lidma* spisovný.
- C) Obě tato slova jsou v textu užita v nespisovném tvaru, v jiném kontextu však tvar *lidma* může být spisovný.
- D) Obě tato slova jsou v textu užita v nespisovném tvaru, v jiném kontextu však tvar *nemocný* může být spisovný.

1 bod

22 Která z následujících možností nejlépe zachovává význam úseku zapsaného ve výchozím textu velkými písmeny?

- A) Zajímalo mě, jak si představuje, že mám třeba dělat kotrmelce.
- B) Zajímalo mě, jak si představuješ, že to mám třeba dělat kotrmelce.
- C) Zajímalo mě, jak si to představuje, zda mám třeba dělat kotrmelce.
- D) Zajímalo mě, jak si to představuješ, zda to mám třeba dělat kotrmelce.

1 bod

23 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Ve výchozím textu jsou podtržena dvě příslovce.
- B) Ve výchozím textu jsou podtrženy dvě předložky.
- C) V první části výchozího textu je podtrženo příslovce, v druhé části výchozího textu je podtržena předložka.
- D) V první části výchozího textu je podtržena předložka, v druhé části výchozího textu je podtrženo příslovce.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

O koncert byl zájem, prodali jsme skoro 4 200 lístků.

1 bod

24 Ve které z následujících možností je uveden pravopisně správný zápis číslovky užití ve výchozím textu?

- A) čtyřitisíce dvě stě
- B) čtyřitisíce dvě stě
- C) čtyři tisíce dvě stě
- D) čtyři tisíce dvě stě

max. 2 body

25 Ke každé z následujících podúloh (25.1 a 25.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

25.1 Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem PŘISLÍBIT a skloňuje se podle vzoru MLADÝ.

25.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem CESTA a skloňuje se podle vzoru STAVENÍ.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 26–29

TEXT 1

Mezi nejstarší způsoby úpravy vlasů patří vodová ondulace. Mokré vlasy se stočily, zajistily vlásenkami a nechaly se uschnout. Takto vytvořené vlny se však rychle narovnalý. Příklad trvalé proto znamenal revoluci v kadeřnictví.

Když Karl Nessler jako dítě pásal ovce, zaujalo ho, že ovčí srst drží ve stočeném tvaru. Vlny ho fascinovaly i v dospělosti. První experimenty, často doprovázené popáleninami na pokožce ondulované hlavy, Nessler prováděl na své ženě. V roce 1906 vyučený kadeřník konečně upravil účes do vln, které na hlavě zůstaly i po umytí.

Jeho metoda spočívala v tom, že se prameny vlasů navlhčily směsí čpavku a boraxu a pak se obmotaly kolem elektricky nahříváných natáček. Vlasy se zapařovaly 12 až 25 minut podle jejich typu, poté se chemikálie smyly **neutrálním** mýdlem a následně se vlasy sušily. Taková trvalá byla na svou dobu opravdu trvalá. Vydržela i několik měsíců.

Přes počáteční poměrně vlažné přijetí nového způsobu vlnění vlasů se Nesslerovi záhy začalo dařit. V roce 1927 už pro něj pracovalo 500 kadeřníků a jeho ondulační přístroje se využívaly v mnoha kadeřnických salónech v USA. Až v 60. letech začaly Nesslerovu metodu nahrazovat jiné, pro vlasy méně škodlivé procedury.

(www.aktualne.cz; www.plzen.rozhlas.cz, upraveno)

TEXT 2

Zpodstatnělé přídavné jméno má tvary přídavného jména, ale ve větě plní funkci podstatného jména, např.:

- *Vědci objevili rostlinu neznámého původu.* – přídavné jméno
- *Bedlivě jsme sledovali každý pohyb neznámého.* – zpodstatnělé přídavné jméno

max. 2 body

26 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
26.1 V roce 1927 zaměstnával Karl Nessler 500 kadeřníků pocházejících ze Spojených států amerických.	☐	☐
26.2 V 60. letech minulého století existovaly procedury, které vlasům škodily méně než Nesslerova metoda.	☐	☐
26.3 Během svých experimentů Karl Nessler více než jednou způsobil své ženě popáleninu na pokožce hlavy.	☐	☐
26.4 Karl Nessler stanovil dvojí časový limit pro zapařování vlasů, a to v souvislosti s jejich typem: buď se vlasy zapařovaly 12 minut, nebo 25 minut.	☐	☐

1 bod

27 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje zpodstatnělé přídavné jméno?

Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.

- A) patří vodová ondulace
- B) drží ve stočeném tvaru
- C) příchod trvalé proto znamenal
- D) vyučený kadeřník konečně upravil

28 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Slovo *neutrální* pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) Synonymem slova *neutrální* je slovo *nestranný*, a to jak v kontextu TEXTU 1, tak v souvětí *Nepřikláním se k žádnému názoru, zůstávám neutrální*.
- B) Synonymem slova *neutrální* není slovo *nestranný*, a to ani v kontextu TEXTU 1, ani v souvětí *Nepřikláním se k žádnému názoru, zůstávám neutrální*.
- C) Synonymem slova *neutrální* v souvětí *Nepřikláním se k žádnému názoru, zůstávám neutrální* není slovo *nestranný*, v kontextu TEXTU 1 však slova *neutrální* a *nestranný* synonymy jsou.
- D) Synonymem slova *neutrální* v souvětí *Nepřikláním se k žádnému názoru, zůstávám neutrální* je slovo *nestranný*, v kontextu TEXTU 1 však slova *neutrální* a *nestranný* synonymy nejsou.

1 bod

29 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje sloveso dokonavé?

- A) jako dítě pásł ovce
- B) následně se vlasy sušily
- C) metoda spočívala v tom
- D) že se prameny vlasů navlhčily

max. 3 body

30 Přiřadte k jednotlivým úryvkům (30.1–30.3) možnost (A–E), která daný úryvek nejlépe vystihuje z hlediska tématu a užitých jazykových prostředků.

(Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou.)

- 30.1 Společnost seděla ve velkém sále hostince. U ohně stál Ječmínek Máselník a povídal si s několika trpaslíky a s nějakými cizokrajně vypadajícími lidmi. Na lavicích seděly různé osoby: hůřečtí lidé, skupinka místních hobitů, pár trpaslíků a další neurčité postavy, stěží rozeznatelné ve stinných koutech. _____
- 30.2 Kapitán s Parkerem nás kryjí z boku. Jsem již jen několik metrů od vesmírného modulu, když zahlédnu zlom, který jsem předtím kvůli hře stínů a odlesků hydrogelu neviděl. Naskýtá se mi pohled dovnitř. Vidím tři potrhaná těla mimozemšťanů v lehkých skafandrech. _____
- 30.3 V sedm hodin ráno babička přinesla Carevnu. Byla rozčilená. Carevna jí během noci rozsápala křeslo, záclony, kožený kabát a paruku. Taky dost zvracela (Carevna, ne babička). Matka s ní odešla k veterináři (s kočkou, ne babičkou). Otec to pokládá za znamení, že máme vzít Carevnu s sebou do Čech. Poslední dobou pokládá otec za znamení skoro všechno. _____
- A) úryvek z literatury sci-fi
 - B) úryvek z literatury fantasy
 - C) úryvek z nonsensové prózy
 - D) úryvek z humoristické prózy
 - E) úryvek z populárně-naučné literatury

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.